

Nr.133040313

S P R I E D U M S

Rīgā, 2014.gada 14.martā

Rīgas rajona tiesa, tiesnese I.Ādamsone-Struža rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz AS „Air Baltic Corporation", reģistrācijas Nr.40003245752, sūdzību par Valsts robežsardzes (turpmāk-Iestāde) 2013.gada 11.aprīļa lēmumu Nr.52 (turpmāk-lēmums).

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas rajona tiesā 2013.gada 10.maijā saņemta AS „Air Baltic Corporation" (turpmāk-Air Baltic) sūdzība par Valsts robežsardzes lēmuma atcelšanu.

Ar Rīgas rajona tiesas 2013.gada 21.majia lēmumu, sūdzība pieņemta un ierosināta administratīvā lieta.

[2] 2013.gada 8.februārī akciju sabiedrība „Air Baltic" (turpmāk arī pārvadātājs vai iesniedzējs) ar avioreisu BT"-413 (Minska-Rīga) uz Latvijas Republiku atveda Baltkrievijas pilsoni /pers. C/, dzimušu /datums/(turpmāk-persona), kas uzrādīja Baltkrievijas pilsoņa pasi Nr./numurs/ (derīguma termiņš norādīts no 2010.gada 15.decembra līdz 2013.gada 25.aprīlim), proti, persona mēģināja šķērsot Latvijas Republikas valsts robežu lidostas „Rīga" robežkontroles punktā ar pasi, kuras derīguma termiņš par trim mēnešiem nepārsniedza paredzēto uzturēšanās laiku Latvijas Republikā vai citas Šengenas līguma dalībvalsts teritorijā. Papildus persona uzrādīja Šengenas valstu (Igaunijas) „C" kategorijas daudzreizējās vīzas Nr./numurs/ (derīguma termiņš norādīts no 2011.gada 28.februāra līdz 2013.gada 25.janvārim) ielīmi, kuras derīguma termiņš bija beidzies. Tādējādi persona mēģināja šķērsot Latvijas Republikas valsts robežu lidostas „Rīga" robežkontroles punktā bez vīzas vai uzturēšanās atļaujas Latvijas Republikā vai citu Šengenas valstu teritorijā. ‘

2013.gada 8.februārī personai sastādīts ieceļošanas atteikums pie robežas ?901-13032 (C) (turpmāk-ieceļošanas atteikums).

2013.gada 8.februārī Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes lidostas „Rīga" robežkontroles punkta amatpersona sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu (AA066893) par to, ka pārvadātājs 2013.gada 8.februārī atveda personu bez ieceļošanas vīzas vai uzturēšanās atļaujas Latvijas Republikā vai citu Šengenas valstu teritorijā.

Tādējādi pārvadātājs pārkāpis Imigrācijas likuma (turpmāk-IL) 21.panta pirmo daļu un izdarījis LAPK 114.^{2}pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu(lietas 41.lapa).

2013.gada 27.februārī Valsts robežsardze pieņēma Lēmumu Nr.829-900-AA066893, ar kuru Air Baltic piemēroja naudas sodu Ls 2300,00 (lietas 39.lapa).

[3] Nepiekrītot Lēmumam Nr.829-900-AA066893, sūdzības iesniedzējs to apstrīdēja Valsts Robežsardzes pārvaldei.

[4] Iestāde ar Lēmumu grozīja Lēmumā Nr.829-900-AA066893 piemēroto naudas sodu no Ls 2300,00 uz Ls 1700,00 (lietas 16.-29.lapa), norādot, ka:

[4.1] Saskaņā ar IL 21.panta pirmo daļu pārvadātājs pārliecinās par to, ka ārzemniekam, kuru tas pārvadā, ir ieceļošanai Latvijas Republikā nepieciešamie

dokumenti.

Interpretējot šo normu kopsakarībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 15.marta Regulas (EK) Nr.562/2006, ar kuru ievieš Kopienas Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (turpmāk-Šengenas Robežu kodekss) 5.panta pirmās daļas un IL 4.panta pirmās daļas nosacījumu, termins „ieceļošanai Latvijas Republikā nepieciešamie dokumenti" attiecas uz pasi vai citu ceļošanas dokumentu, nepieciešamības gadījumā arī uz derīgu ceļošanas vīzu vai uzturēšanās atļauju, taču neattiecas uz citiem dokumentiem, kuri nav tieši saistīti ar ceļošanu.

Savukārt LAPK 114.^{2}panta dispozīcijā, par tādu valstu pilsoņu pārvadāšanu, kuras nav Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis, no šīm valstīm uz Latvijas Republiku, ja minētajām personām nav Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai nepieciešamo ceļošanas dokumentu un ja to veicis pārvadātājs ar jūras, gaisa vai sauszemes transportu – lietotais termins „Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai nepieciešamais ceļošanas dokuments" sistēmiski interpretējams kopsakarībā ar IL 21.panta pirmajā daļā paredzēto pienākumu.

Ņemot vērā minēto, ir secināms, ka *vīza vai uzturēšanās atļauja* ir Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai nepieciešamais ceļošanas dokuments.

[4.2] Saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 5.panta 1.punktu „Trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas nosacījumi" attiecībā uz uzturēšanos, kas nav ilgāka par trim mēnešiem sešu mēnešu laikā, uz trešo valstu valstspiederīgajiem attiecas šādi ieceļošanas noteikumi:

-viņiem ir derīgs ceļošanas dokuments vai dokumenti, kas dod tiesības šķērsot robežu,

-kā arī viņiem ir derīga vīza,

ja tā vajadzīga saskaņā ar Padomes 2001.gada 15.marta Regulu (EK) Nr.539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas, izņemot gadījumus, ja viņiem ir derīga uzturēšanās atļauja.

Saskaņā ar Padomes 2001.gada 15.marta Regulas (EK) Nr.539/2001 1.panta 1.punktu Krievijas pilsoņi ir pakļauti vīzu režīma prasībām, tātad viņiem, lai ieceļotu Šengenas zonā ir nepieciešama vīza vai uzturēšanās atļauja.

Vīzu izsniegšanas procesu Eiropas Savienības dalībvalstīs regulē virkne tiesību aktu, savukārt svarīgākie praktiskie aspekti ir atspoguļoti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr.810/2009 (2009.gada 13.jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss) (turpmāk – Vīzu kodekss).

Saskaņā ar Vīzu kodeksa 1.panta pirmo daļu, Vīzu kodeksa mērķis ir paredzēt procedūras un nosacījumus, lai izsniegtu vīzas tranzītam vai plānotām uzturēšanas reizēm dalībvalstu teritorijā uz laiku, kas nav ilgāks par trijiem mēnešiem sešu mēnešu laikposmā.

Vīzu kodeksa 1.panta otrā daļā noteic, ka Vīzu kodeksu piemēro visiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kam, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, vajadzīga vīza saskaņā ar Regulu Nr.539/2001, neskarot:

a) tiesības brīvi pārvietoties, kas piešķirtas trešo valstu valstspiederīgajiem, kas ir Eiropas Savienības pilsoņu ģimenes locekļi;

b) tām pielīdzināmas tiesības, kas ir dotas trešo valstu valstspiederīgajiem un viņu ģimenes locekļiem, kuriem saskaņā ar nolīgumiem starp Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un attiecīgām trešajām valstīm, no otras puses, ir dotas tiesības brīvi pārvietoties, kas ir pielīdzināmas Eiropas Savienības valstspiederīgo un viņu
ģimenes locekļu tiesībām.

Saskaņā ar IL 1.panta 11.punkta nosacījumiem vīza ir noteikta parauga ielīme ceļošanas dokumentā. Tā apliecina, ka persona ir pieprasījusi atļauju ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā vai jebkurā Šengenas līguma dalībvalstī, vai vairākās Šengenas līguma dalībvalstīs vai šķērsot to teritoriju tranzītā un ka vīzu izsniegusī institūcija atbilstoši savai kompetencei nesaskata šķēršļus tam, ka persona vīzā norādītajā laikposmā tik reizes, cik vīzā norādīts, ieceļo un uzturas Latvijas Republikā vai jebkurā Šengenas līguma dalībvalstī, vai vairākās Šengenas līguma dalībvalstīs. Vīza pati par sevi nedod tiesības ieceļot Latvijas Republikā vai kādā no Šengenas līguma dalībvalstīm.

Savukārt saskaņā ar IL 1.panta 2.punktu ceļošanas dokuments ir personu apliecinošs dokuments, kas saskaņā ar Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem līgumiem, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem tā turētājam dod tiesības šķērsot Latvijas Republikas valsts robežu.

Saskaņa ar Vīzu kodeksa 2.panta 2) punktu „vīza" ir kādas dalībvalsts izdota atļauja:

a) tranzītā šķērsot vai plānoti uzturēties dalībvalstu teritorijā uz laiku, kas nepārsniedz trīs mēnešus sešu mēnešu laikposmā, skaitot no pirmās ieceļošanas dienas attiecīgo dalībvalstu teritorijā;

b) tranzītā šķērsot dalībvalstu lidostu starptautiskā tranzīta zonas.

Vīzu kodeksa 2.panta 6.punkts nosaka, ka „vīzas uzlīme" ir vienotas formas vīza, kā definēts Padomes Regulā (EK) Nr. 1683/95 (1995. gada 29. maijs), ar ko nosaka vienotu vīzu formu (turpmāk – Regula Nr.1683/95).

Tātad lai ieceļotu Latvijas Republikā personai bija nepieciešama Šengenas vīza, kurai ir vienota forma, saskaņā ar Regula Nr.1683/95, un kurā norādītais derīguma termiņš, cita starp, atļauto ieceļošanas reižu skaits, nav beidzies.

Apskatot lietas materiālos esošo vīzas Nr./numurs/ kopiju, ir secināms, ka personai ir bijusi izsniegta vīza, bet tās vīzas ielīmē norādītais derīguma termiņš ir beidzies 2013.gada 25.janvārī. Tā kā vīzā paredzētais nosacījums (atļauja ieceļot Šengenas līguma dalībvalstu teritorijā līdz vīzas ielīmē norādītā derīguma termiņa beigām) zaudējis spēku, ir uzskatāms, ka saskaņā ar minēto normatīvo regulējumu minētā vīzas ielīme nav uzskatāma par vīzu, kas atļautu atkārtoti personai ieceļot Latvijā 2013.gada 8.februārī.

IL 1.panta pirmās daļas 2) apakšpunkts noteic, ka ceļošanas dokuments ir personu apliecinošs dokuments, kas saskaņā ar Latvijas Republikai saistošajiem starptautiskajiem līgumiem, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem tā turētājam dod tiesības šķērsot Latvijas Republikas valsts robežu.

Savukārt IL 4.panta pirmās daļas 1) punkta d) apakšpunkts paredz, ka ceļošanas dokuments ir derīgs, ja tā derīguma termiņš vismaz par trim mēnešiem pārsniedz paredzēto uzturēšanās laiku Latvijas Republikā vai citas Šengenas līguma dalībvalsts teritorijā.

Tādējādi izvērtējot nacionālās tiesību normas, proti, IL 4.panta pirmās daļas 1) punkta d) apakšpunktā noteikto regulējumu secināms, ka personas uzrādītā pase nav derīgs ceļošanas dokuments ieceļošanai Latvijas Republikā, jo tajā uzrādītais derīguma termiņš (pasē norādītais derīguma termiņš līdz 2013.gada 25.aprīlim) par trim mēnešiem nepārsniedz paredzēto uzturēšanās laiku Latvijas Republikā vai citas Šengenas līguma dalībvalsts teritorijā.

Čikāgas 1944.gada Konvencijas par starptautisko civilo aviāciju 9.pielikuma „Pārvadātāju atvieglošanas pasākumi" (turpmāk-Konvencijas 9.pielikums) 1.nodaļā iekļauts skaidrojums, kas ir persona ar nederīgiem dokumentiem - persona, kas ceļo vai mēģina ceļot: a) izmantojot ceļošanas dokumentu, kam beidzies derīguma termiņš, vai ar nederīgu vīzu;

b) izmantojot neīstu, viltotu vai pārveidotu ceļošanas dokumentu vai vīzu;

c) izmantojot citas personas ceļošanas dokumentu vai vīzu;

d) bez ceļošanas dokumenta vai

e) bez vīzas, ja tāda nepieciešama.

Minētās normas a) un e) apakšpunkts apliecina, ka vīza ir ceļošanai nepieciešamais dokuments. Par nepieciešamību pārbaudīt vīzu pakārtoti norāda arī Konvencijas 9.pielikuma 3.6.punkts, kurā noteikts, ka Līgumslēdzējas valstis iebraucējiem, kas ceļo ar gaisa transportu un kas ir likumīgi saņēmējvalsts atzītu un derīgu pasu turētāji un kam, ja nepieciešams, ir derīgas vīzas, nepieprasa uzrādīt cita veida personas identitāti apliecinošus dokumentus.

IL 1.panta 10.punkts noteic, ka uzturēšanās atļauja ir dokuments, kas ārzemniekam dod tiesības uzturēties Latvijas Republikā noteiktu laiku vai pastāvīgi. Padomes Regulas (EK) Nr.1030/2002 (2002.gada 13.jūnijs) ar ko nosaka vienotu uzturēšanās atļauju formu trešās valsts pilsoņiem (turpmāk – Regula Nr.1030/2002).

Vīzas personai nebija un nebija arī minētās uzturēšanās atļaujas. Tādējādi persona nebija tiesīga ieceļot Latvijas Republikā ar uzrādītajiem ieceļošanas dokumentiem.

[4.3] Sūdzībā Air Baltic min, ka pildīt noteikto pienākumu, veikt dokumentu pārbaudi, ierobežo līgumsaistības ar sadarbības lidostu.

Atbilstoši Konvencijas 9.pielikuma 1.2.punkta d) apakšpunktam, līgumslēdzējas valstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek sasniegts optimāls drošības un atbilstības likumiem līmenis.

Dibinot līgumsaistības, pārvadātājam kā juridiskai personai ir jāizvērtē līgumsaistību atbilstība tiesību aktu prasībām, konkrētajā gadījumā, jau iepriekš minētajiem normatīvajiem aktiem, kā arī Padomes Direktīvai 2001/51/EK (2001.gada 28.jūnijs), ar kuru papildina 26.pantu Konvencijā, ar ko īsteno 1985.gada 14.jūnija

Šengenas Līgumu (turpmāk– Direktīva), un likuma „Par aviāciju" 112.pantam, kur noteikts, ka gaisa kuģa ekspluatants ir atbildīgs par to, lai no ārvalstīm uz Latvijas Republiku vai no Latvijas Republikas uz ārvalstīm netiktu pārvadātas personas bez ieceļošanai attiecīgajā valstī derīgiem dokumentiem.

Direktīvas preambulas 2.punkts noteic, ka šis pasākums ir ietverts vispārīgajos noteikumos, kuru mērķis ir ierobežot migrācijas plūsmas un apkarot nelegālo imigrāciju. Direktīvas 4.pants uzliek dalībvalstīm pienākumu nodrošināt sankcijas naudas sodu formā noteiktajos ietvaros.

Ievērojot Direktīvas 4.pantu, dalībvalstīm jāveic attiecīgi pasākumi, lai nodrošinātu to, ka sankcijas, kas piemērojamas pārvadātājiem atbilstoši Šengenas Konvencijas 26.panta 2. un 3.punkta noteikumiem, ir preventīvas, efektīvas un samērīgas un:

a) katrai pārvadātajai personai piemērojamā naudas soda maksimālais apjoms nav mazāks par 5000 eiro vai līdzvērtīgu apjomu vietējā valūtā atbilstoši maiņas kursam, kas publicēts Oficiālajā Vēstnesī 2001.gada 10.augustā, vai

b) katrai pārvadātajai personai piemērojamā naudas soda zemākais pieļaujamais apjoms nav mazāks par 3000 eiro vai līdzvērtīgu summu vietējā valūtā atbilstoši maiņas kursam, kas publicēts Oficiālajā Vēstnesī 2001.gada 10.augsutā, vai

c) tā soda maksimālais apjoms, ko uzliek kā vienreizēju maksājumu par katru pārkāpumu, nav mazāks par 500000 eiro vai līdzvērtīgu summu vietējā valūtā atbilstoši maiņas kursam, kas publicēts Oficiālajā Vēstnesī 2001.gada 10.augustā, neatkarīgi no pārvadāto personu skaita.

-

No minētā secināms, ka Eiropas Savienības tiesību normās ir izvērtēts šādu pārkāpumu raksturs, pārkāpuma kaitīguma pakāpe un apdraudēto interešu nozīmīgums, un noteikta obligāta prasība dalībvalstīm minimālā naudas soda robežai, tādējādi atzīstot, ka personas pārvadāšana bez ceļošanas dokumentiem, kas nepieciešami ieceļošanai Latvijas Republikā vai citu Šengenas līguma dalībvalstu teritorijā, neatkarīgi no šāda pārkāpuma sekām, ir atzīstams par tik smagu pārkāpumu, ka sods nevar būt nesamērīgi mazs.

No minētās Direktīvas teksta ir viennozīmīgi skaidra Eiropas Savienības nostāja, tā pamato Valsts robežsardzes viedokli par nepieciešamību piemērot pārvadātājam naudas sodu par pārvadātāja izdarīto pārkāpumu, kā arī, ka pārvadātājs ir LAPK 114.^{2}panta subjekts.

Uz pārvadātāja sadarbības lidostu kā trešās valsts juridisku personu, Direktīvas prasības neattiecas, bet tas neļauj pārvadātājam, kuram ir saistošas Direktīvas un attiecīgi arī izrietošo un citu normatīvo aktu prasības, aprobežoties vienīgi ar noslēgto līgumu saistību izpildi. Konvencijas 9.pielikuma 3.33.punkts paredz, ka gaisa kuģu ekspluatanti iekāpšanas vietā veic nepieciešamos piesardzības pasākumus, lai nodrošinātu, ka pasažieriem ir tranzītvalsts un galamērķa valsts Konvencijas 9.pielikuma 3.nodaļā aprakstīto pārbaužu vajadzībām pieprasītie dokumenti.

Izvērtējot minētos pienākumus, pārvadātājam jāizvērtē papildus saistību dibināšanas vai citu pasākumu veikšanas nepieciešamība, lai tiktu ievēroti likumdevēja noteiktie nosacījumi. Veids, kādā prasību izpilde tiek realizēta, ir paša akciju sabiedrības Air Baltic kompetence, un atruna par procedūras izpildes sarežģītību nav iemesls nepildīt noteiktās prasības, jo, izdodot tiesību normas, likumdevējs ir izvērtējis nepieciešamību ieviest konkrētās prasības, kā arī to izpildes iespēju.

Attiecīgi Valsts robežsardzes kompetencē neietilpst vērtēt vai noteikt kārtību, kādā Air Baltic jāveic dokumentu pārbaude, lai novērstu personu bez ieceļošanai nepieciešamajiem dokumentiem iekļūšanu lidmašīnā vai šo personu ierašanos uz robežpārbaudi, lai ieceļotu Latvijas Republikā, jo Konvencijas 9.pielikuma 3.43. un 3.45.punkti noteic, ka gaisa kuģa ekspluatants ir atbildīgs par no gaisa kuģa izkāpjošo pasažieru un apkalpes locekļu uzraudzīšanu un aprūpi no brīža, kad viņi pamet gaisa kuģi, līdz brīdim, kad viņi atbilstoši Konvencijas 9.pielikuma 3.42. punktam ir pielaisti pārbaudei un, ka gaisa kuģa ekspluatanta atbildība par pasažieru uzraudzīšanu un aprūpi beidzas brīdī, kad šādas personas tiek ielaistas valstī.

Tādējādi no minētā regulējuma izriet iesniedzēja pienākums atbildēt par personu līdz brīdim, kad persona tiek ielaista valstī, bet tajos gadījumos, kad Valsts robežsardze konstatē prettiesiskas pārvadāšanas faktu un to,

ka persona ir atvesta uz Latviju bez derīgiem ieceļošanai dokumentiem, iesniedzējam ir pienākums šo personu saskaņā ar IL 21.panta otrās daļas regulējumu nogādāt atpakaļ. Līdz ar to IL 21.panta pirmās daļas un otrās daļas regulējums ir skatāms kopsakarā ar Konvencijas 9.pielikuma 3.43. un 3.45.punktu. Tādējādi no IL 21.panta otrās daļas izrietošais iesniedzēja pienākums nav uzskatāms par soda veidu, bet gan par papildus pienākumu, kas neizslēdz administratīvo atbildību. Minētais secinājums izriet arī no tiesu prakses, kas veidojusies skatot līdzīgas lietas. Tādējādi iesniedzēja minētie argumenti un secinājumi ir nepamatoti un noraidāmi.

Administratīvā atbildība par normatīvajos aktos noteiktā pienākuma nepildīšanu jānes pašam pārvadātājam. Minētais izriet arī no Civillikuma normām.

Pušu starpā noslēgtais līgums ir civiltiesiska rakstura, kurā puses abpusēji brīvprātīgi vienojas par pienākumiem un atbildību. Valsts robežsardze vērš uzmanību uz Civillikuma tiesību normu kopumu, proti, Civillikuma 1782., 1515. un 2309.pantu. Minētās Civillikuma normas skaidri norāda uz paša atvietojamā atbildību, dažāda veida pārstāvības gadījumos.

Lai izvērtētu pārvadātāja minētā noslēgtā Līguma seku rašanos, jāmin Civillikuma 1782.pants, kurš paredz, ja kāds nepiegriež vajadzīgo uzmanību izvēloties kalpotājus un citus darbiniekus un nepārliecinās papriekš par viņu spējām un noderību izpildīt viņiem uzliekamos pienākumus, tad viņš atbild par zaudējumiem, ko

viņi ar to nodarījuši trešajai personai. Tiesību norma skaidri norāda uz saistību dibinātāju atbildību par noslēgto līgumu rezultātā veikto darbību sekām, kaut arī to izpildītājs ir bijis otras līgumslēdzējpuses pārstāvis.

Līdzīga rakstura sekas paredz arī Civillikuma 1515.pants, kur noteikts, ja kāds darbojas atklāti kā otra vietnieks, t.i. noslēdz līgumu tieši viņa vārdā, nepārkāpdams savas varas robežas, tad līgums, tiklab pienākumu, kā arī tiesību ziņā, saista tieši pašu atvietojamo. Kā arī Civillikuma 2309.panta otrā daļa regulē sekas gadījumam, kad persona ir deleģējusi citai personai veikt darbību, proti, pilnvarnieka uzņemtās saistības pilnvarotājam jāatzīst un jāizpilda kā savas paša, ja vien pirmais nav pārkāpis sava uzdevuma robežas.

Analizējot minētās tiesību normas, Valsts robežsardze norāda, ka no civiltiesību regulējuma izriet, ka iestājas pārvadātāja kā līgumslēdzēja atbildība, ja otra līgumslēdzēja puse nav noteiktajā apmērā un kārtībā pārvadātāja vārdā izpildījusi sev deleģētos uzdevumus.

Līgums ir privāto tiesību jomā dibinātas saistības, kuru rezultātā pārvadātājam likumdevēja uzlikto pienākumu pilda līgumslēdzēja otras puses pārstāvis. Šādas saistības rezultātā neizpildīts pienākums neatbrīvo pārvadātāju no administratīvās atbildības.

Pati līguma noslēgšana vai nenoslēgšana ar sadarbības lidostu nav attaisnojums ar likumu noteikto pienākumu nepildīšanai un pārvadātāja atbrīvošanai no administratīvās atbildības par izdarīto pārkāpumu. Minētais sasaucas ar Administratīvās apgabaltiesas (turpmāk – Apgabaltiesa) spriedumu lietā Nr.A42585808 (turpmāk – Spriedums lietā Nr.A42585808), ar kuru Valsts robežsardzes apelācijas sūdzība tika atzīta par pamatotu un Valsts robežsardzes 2008.gada 24.aprīļa lēmumu Nr.83 (turpmāk – Lēmums Nr.83) atstāja negrozītu.

Apgabaltiesa Spriedumā lietā Nr.A42585808 norāda (sk. Sprieduma lietā Nr.A42585808 12.punkta 4.rindkopu), ka no minētajām tiesību normām izriet, ka pieteicējam kā pārvadātājam ir pienākums pārliecināties par to, vai personai, kuru tā pārvadā, ir Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai nepieciešamie ieceļošanas dokumenti; gadījumā, ja sabiedrība no trešajām valstīm uz Latvijas Republiku pārved personas bez ieceļošanai nepieciešamajiem dokumentiem, pieteicējam kā pārvadātājam ir paredzēta arī atbildība par šādu darbību pieļaušanu.

Apgabaltiesa norāda, lai pieteicēju sauktu pie administratīvās atbildības pēc LAPK $114.^2$panta, jābūt pierādītam, ka iesniedzējs pārvadājis personu uz Latvijas Republiku no valsts, kura nav Eiropas Savienības valsts vai Eiropas Ekonomiskās zonas dalībvalsts, un personai nav Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai nepieciešamo ceļošanas dokumentu.

Apgabaltiesa Spriedumā lietā Nr.A42585808 (sk. Sprieduma lietā Nr.A42585808 13.punkta 5.rindkopu) norāda, ka likumdevējs pārvadātājam uzlicis pienākumu pārbaudīt personai ne tikai ceļošanai derīgus dokumentus, bet arī konkrētajā valstī ieceļošanai nepieciešamos dokumentus – pasi un vīzu, tādējādi nepieļaujot tādu personu pārvadāšanu, kuras vēlas ieceļot valstī bez robežas šķērsošanai nepieciešamajiem dokumentiem. Tādējādi personai nav nepieciešams ieceļot Latvijas Republikā, lai atzītu pārvadātāju par vainojamu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

Tiesu praksē atzīts, ka tas, ka iesniedzējs ar savu rīcību nav radījis nelabvēlīgas sekas, neatbrīvo iesniedzēju no administratīvās atbildības par izdarīto administratīvo pārkāpumu [sk. piemēram, Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 10.jūlija spriedumu lietā Nr.142135111 (spēkā ar 2012.gada 27.septembri) [12] punktu].

[4.4] Administratīvās atbildības pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas nodarījumā. Proti, lai personu [šeit ar minēto saprotams pārvadātājs] sauktu pie administratīvās atbildības, jākonstatē LAPK paredzēto objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums – administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse (sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Senāts) 2006.gada 22.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-571/2006 8.punktu).

Tādējādi tiesisks pamats saukt personu [šeit ar minēto saprotams pārvadātājs] pie administratīvās atbildības ir tad, ja personas [šeit ar minēto saprotams pārvadātājs] nodarījumā tiek konstatēts administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Pārvadātājs sūdzībā norāda uz noslēgto līgumu ar sadarbības lidostu kā attaisnojumu savu ar IL 21.pantu noteikto pienākumu nepildīšanai, un norāda uz objektīvajiem un subjektīvajiem apstākļiem.

Valsts robežsardze paskaidro, ka pati līguma noslēgšana vai nenoslēgšana ar sadarbības lidostu nav attaisnojums ar likumu noteikto pienākumu nepildīšanai un pārvadātāja atbrīvošanai no administratīvās atbildības par izdarīto pārkāpumu. Pie tam līguma noslēgšana ar sadarbības lidostu nav uzskatāma par objektīviem apstākļiem, kas izslēdz pārvadātāja administratīvo atbildību. Valsts robežsardze norāda, ka tās ieskatā pārkāpuma objektīvā puse ir personas uzvedības ārējā izpausme, kas var radīt kaitīgas sekas. Tā var būt prettiesiska darbība vai bezdarbība.

Konkrētajā gadījumā iesniedzēja darbībās ir saskatāmi visi LAPK 114^2.pantā paredzētie pārkāpuma sastāva objektīvo pusi veidojošie elementi. Proti, lietā nav strīda

par to, ka ir pārvadāts tādas valsts pilsonis, kurš nav Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts pilsonis, no šīm valstīm uz Latvijas Republiku.

Iesniedzējs 2013.gada 8.februārī no Minskas uz Rīgu atvedis personu – Baltkrievijas pilsoni. Pārvadātājs šo faktu nenoliedz.

Lietā nav strīda par to, ka izceļošanas valsts nav Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts.

Tādējādi lietā nav strīda arī par to, ka saskaņā Šengenas Robežu kodeksa, Regulu Nr.539/2001 un IL šai personai ieceļošanai Latvijas Republikā bija nepieciešams derīgs ceļošanas dokuments un derīga vīza vai uzturēšanās atļauja. Personai nebija derīgas vīzas vai uzturēšanās atļaujas, jo saskaņā ar Regulu Nr.539/2001 Baltkrievija iekļauta to valstu sarakstā, kuru pilsoņiem vīza ir nepieciešama, bet vīzas Nr.000108467 derīguma termiņš bija beidzies.

Lietā nav strīda par to, ka personas pases derīguma termiņš par trim mēnešiem nepārsniedza paredzēto uzturēšanās laiku Latvijas Republikā vai citas Šengenas līguma dalībvalsts teritorijā. Iesniedzējs to nenoliedz.

Līdz ar to jāsecina, ka lietā nav strīda arī par to, ka konkrētajā gadījumā personai nebija Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai nepieciešamo ieceļošanas dokumentu.

Lietā nav strīda arī par to, ka pārvadāšanu veicis pārvadātājs ar jūras, gaisa vai sauszemes transportu. Iesniedzējs atzīst, ka pārsūdzētajā lēmumā minēto personu uz Latvijas Republiku atveda iesniedzējs ar lidmašīnu.

Subjektīvā puse raksturo pārvadātāja, kas izdarījis administratīvo pārkāpumu un pieļāvis paviršu, personas ieceļošanai nepieciešamo dokumentu, pārbaudi, attieksmi pret savu prettiesisko darbību vai bezdarbību un tās sekām. Tādējādi subjektīvo pusi raksturo pārvadātāja attieksme pret savu ar Imigrācijas likuma 21.pantu noteikto pienākumu nepildīšanu.

Iesniedzējs nav nodrošinājis normatīvajos aktos noteikto dokumentu pārbaudi tā, lai tā tiktu veikta kvalitatīvi un netiktu izdarīti administratīvie pārkāpumi, un tikai paļāvies uz sadarbības lidostas darbiniekiem, ka tie pildīs pienākumus ar pienācīgu rūpību. Iesniedzējs norāda uz noslēgtajiem līgumiem ar sadarbības lidostu, kā attaisnojumu savu pienākumu nepildīšanai, kas raksturo pārkāpuma subjektīvo pusi.

Sūdzībā Air Baltic norādījis, ka personas attieksme pret tās ieceļošanas dokumentiem būtu uzskatāma par administratīvā pārkāpuma subjektīviem apstākļiem. Valsts robežsardze nepiekrīt minētajam apgalvojumam un norāda, ka personas attieksme pret viņas ceļošanas dokumentiem būtu uzskatāma par administratīvā pārkāpuma subjektīvo pusi tajā gadījumā, ja administratīvā pārkāpuma subjekts būtu pati persona.

Iesniedzējs nav norādījis uz apstākļiem, kas liecinātu, ka lidostas darbinieki nevarēja pārbaudīt to, vai personai ir ieceļošanai Latvijas Republikā nepieciešamie dokumenti. Tas, ka lidostas darbinieki pieļāva kļūdu, nenozīmē, ka dokumentu pārbaudi kvalitatīvi nebija iespējams veikt.

Apgabaltiesa 2011.gada 10.oktobra spriedumā lietā Nr.A42702809 [13] punktā norāda, ka Apgabaltiesa atzīst par pilnībā pareizu iestādes paskaidrojumos [7] un [9] [šeit ar minēto domāti punkti spriedumā] par apelācijas sūdzību norādīto izvērsto argumentāciju, kāpēc konkrētais pārkāpums nav atzīstams par maznozīmīgu. Turpat Apgabaltiesa norāda, ka tam, ka personas mērķis bija ieceļot citā valstī, nav nozīmes. Likumdevējs ir strikti noteicis šādas ieceļošanas Latvijas Republikā un citā Šengenas dalībvalstī aizliegumu. (...) Arī pārvadātāja paļāvība, ka (...) starptautiskās lidostas darbinieki, pārbaudot pasažieru dokumentus reģistrācijas brīdī, pildīs savus pienākumus ar pienācīgu rūpību, nav publiski tiesiskas aizsardzības vērta.

Lēmumā piemērotās LAPK 114.^{2}panta normas subjekts ir tieši pārvadātājs, kurš savu atbildību nevar deleģēt citai personai. Nav nozīmes, vai par to, vai pārvadātajām personām ir robežas šķērsošanai nepieciešamie ceļošanas dokumenti, pārliecinās pats pārvadātājs vai ar citas personas starpniecību, vai pat nepārliecinās vispār, ja paļaujas, ka pārvadājamās personas ir pietiekami informētas un likumpaklausīgas.

Tādējādi Apgabaltiesa ir secinājusi, ka iesniedzējs nevar savu atbildību deleģēt ne personai, ne lidostas darbiniekiem.

Valsts robežsardze nenoliedz, ka savu tiesību aktos noteikto pienākumu pārvadātājs var realizēt ar starpnieka palīdzību, bet vienlaikus norāda, ka, ja nodibinot līgumsaistības netiek panākts nepieciešamais mērķis, pārvadātājam ir jāizvērtē iespējas veikt pārbaudi ar savu darbinieku resursiem, ko var veikt jebkurā laikā pēc saviem ieskatiem līdz pat brīdim līdz atvestā persona dodas veikt robežpārbaudi, atbilstoši Konvencijas 9.pielikuma 3.43. un 3.45.punktam. Iesniedzējs nebija tiesīgs slēgt pārvadāšanas līgumu ar personu, jo tai nebija ieceļošanai Latvijā nepieciešamo dokumentu.

Valsts robežsardzei nav tiesību apšaubīt ne likumdevēja gribu, ne arī to, ka likumdevējs konkrētu tiesisku regulējumu ieviesis likumīgi un pamatoti, izvērtējot arī

konkrētu tiesību normu piemērojamību ikdienas dzīves situācijām konkrētajā jomā. Valsts robežsardze neveic kontroli pār tiesību normu tekstuālo redakciju vai pār tiesību normas adresātam radušās piemērošanas un izpildes grūtībām.

Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk-Satversme) 64.pants noteic, ka likumdošanas tiesības pieder Saeimai. Valsts robežsardzes kompetencē neietilpst vērtēt konkrēta normatīvā akta izpildes iespējas un tā pieņemšanas nepieciešamību un ietekmi.

[4.5] Jānorāda, ka Administratīvā apgabaltiesa (turpmāk – Apgabaltiesa) 2011.gada 24.marta spriedumā lieta Nr.A42760008 pievienojusies pirmās instances tiesas secinājumiem, kas minēti [5.3.5] punktā, kuros norādīts, ka: „Tiesa kā nepamatotu noraida pieteicējas pārstāvja argumentu, ka par pieļauto pārkāpumu pieteicējai jau faktiski ir uzlikts sods, jo tai ir pienākums par saviem līdzekļiem personu nogādāt atpakaļ. Tiesas ieskatā tiesību normās paredzētais pienākums atzīstams par pieteicējas pienākumu novērst izdarītā administratīvā pārkāpuma sekas. Administratīvā soda uzlikšana personu neatbrīvo no neizpildītā pienākuma izpildīšanas vai no seku novēršanas. Tiesību normās paredzētie pienākumi [šeit ar minēto saprotams pārvadātāja pienākums nelikumīgi atvesto ārzemnieku nogādāt atpakaļ valstī, no kuras tas tika atvests vai kādā trešajā valstī, kurā ārzemniekam ieceļošana ir garantēta saskaņā ar IL 21.pantu] pārvadātājam neizslēdz administratīvo atbildību par pieļautajiem likumpārkāpumiem, veicot pārvadājumus.”

Tādējādi Apgabaltiesa ir atzinusi, ka novērst ar ārzemnieka prettiesisku atvešanu radītās sekas ir pārvadātāja pienākums, kas savukārt neizslēdz administratīvā soda piemērošanu.

Iesniedzējs sūdzībā norāda uz Vācijas uzturēšanās atļauju un to, ka Vācija nav uzskatāma par tādu valsti, kura izsniedz uzturēšanās atļaujas bez precīzas dokumentu pārbaudes.

Valsts robežsardzei nav saprotami minētie argumenti, jo no lietas faktiskajiem apstākļiem neizriet šis lietas saikne ar Vāciju un minētās valsts izdotiem dokumentiem.

Iesniedzējs sūdzībā norādījis uz Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 29.jūnija spriedumu lietā Nr.142240611.

Valsts robežsardze paskaidro, ka minētais spriedums ir pārsūdzēts un nav stājies spēkā, pie tam jānorāda, ka līgumu noslēgšana ar sadarbības lidostu nav vienīgais veids, kā iesniedzējam veikt savu ar IL 21.panta pirmo daļu uzliktos pienākumu. Piemēram, iesniedzējam ir iespēja brīdināt pasažierus par nepieciešamajiem ieceļošanas dokumentiem pārvadāšanas līguma slēgšanas laikā. Papildus jānorāda, ka iesniedzējs ar atsevišķām lidostām ir noslēdzis līgumus ar nosacījumiem, kas paredz lidostu atbildību. Tādējādi minētie iesniedzēja argumenti nav pamatoti.

[4.6] Air Baltic sūdzībā atsaucies uz APL 12.pantu. Jānorāda, ka LAPK 7.panta pirmā daļa noteic, ka nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā. Minētā panta otrā daļa noteic, ka arī lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību.

Tādējādi LAPK norāda, ka administratīvie sodi administratīvo pārkāpumu lietās piemērojami saskaņā ar LAPK normatīvo regulējumu. Valsts robežsardze norāda, ka 2013.gada 1.janvārī stājās spēkā grozījumi APL, un ar minētajiem grozījumiem APL 1.panta trešās daļas 5.punktā stājās spēkā regulējums, kas noteic, ka administratīvais akts nav tiesas nolēmums, kriminālprocesuāls lēmums, kā arī lēmums, kas pieņemts lietvedībā administratīvā pārkāpuma lietā. Ņemot vērā minēto, jānorāda, ka Lēmums nav administratīvais akts un apstrīdot Lēmumu nav piemērojamas APL tiesību normas. Tādējādi Valsts robežsardze sūdzību daļā par APL normu piemērošanu uzskata par nepamatotu un noraidāmu.

[4.7] Iesniedzējs sūdzībā norāda uz Eiropas Savienības Tiesā esošo lietu Nr. C-575/12, lūdzot apturēt lēmuma pieņemšanu.

Valsts robežsardzei nav saprotami minētie argumenti un norāde uz lietu Nr. C-575/12, jo minētajā lietā ir pilnībā atšķirīgi lietas faktiskie un tiesiskie apstākļi, proti, minētajā lietā ir strīds par to, vai ārzemnieki ar pasi bez vīzas vai uzturēšanās atļaujas un nederīgu – anulētu pasi ar vīzas ielīmi, kuras derīguma termiņš nav beidzies ir tiesīgi ceļot. Tādējādi iesniedzēja atsauce uz minēto lietu ir pilnībā nepamatota un noraidāma.

Iesniedzējs sūdzībā atsaucas uz Apgabaltiesas spriedumu lietā Nr.A42771608 (sk. sūdzības 4.lpp. 1.rindkopu).

Valsts robežsardze paskaidro, ka pārvadātājs tiek atbrīvots no atbildības tikai atsevišķos normatīvajos aktos noteiktajos (netipiskos) izņēmuma gadījumos, proti, ja pārvadātājam bija zināms, ka konkrēto ārzemnieku vai personu ar noteiktiem dokumentiem pieteicējs ir tiesīgs nogādāt līdz Latvijai un to ir apliecinājusi Valsts robežsardze vai Iekšlietu ministrija; persona mēģinot ieceļot sākotnēji robežpārbaudē pieprasa vīzu uz robežas, un nekavējoties robežpārbaudē pierādīt savu atbilstību Šengenas Robežu kodeksa 5.panta 4.punkta „c” apakšpunktā noteiktajiem nosacījumiem, kas liecina par faktu, ka pārvadātājs ir pārliecinājies un atvedis uz Latvijas Republiku personu, kurai jau pirms pārvadāšanas ir bijuši dokumenti, kas apliecina tiesības saņemt vīzu uz robežas, kā arī gadījumos, kad pārvadātājs uz Latvijas Republiku ir atvedis patvēruma meklētāju.

Minētie nosacījumi nevar tikt attiecināti uz konkrēto gadījumu, jo persona sākotnēji pie robežpārbaudes nav pierādījusi savu atbilstību Šengenas Robežu kodeksa 5.panta 4.punkta „c" apakšpunktā noteiktajiem nosacījumiem un tam sākotnēji ieceļošana Latvijā atteikta. Arī apstāklis, ka humānu apsvērumu dēļ, novēršot pārvadātāja radītās sekas, Valsts robežsardzes priekšnieks pieņēmis lēmumu atļaut personai ieceļot Latvijā, nenorāda, ka pārvadātājs ir veicis savu ar normatīvajiem aktiem uzlikto pienākumu.

Direktīvas 4.panta 2.punkts noteic, ka minētā panta 1.punkts [dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka sankcijas, kas piemērojamas pārvadātājiem saskaņā ar Šengenas Konvencijas 26. panta 2. un 3. punkta noteikumiem, ir preventīvas, efektīvas un samērīgas] neskar dalībvalstu saistības gadījumos, ja trešās valsts valstspiederīgais lūdz starptautisku aizsardzību, citstarp, patvērumu. No minētā izriet, ka pārvadātājam netiek piemērots administratīvais sods arī tajos gadījumos, kad persona pēc ierašanās Latvijas Republikā robežpārbaudes laikā lūdz patvērumu Latvijas Republikā.

Atsevišķos (netipiskos) izņēmuma gadījumos Valsts robežsardze savā praksē ir piemērojusi LAPK 21.panta nosacījumus pie apstākļiem, kad pārvadātājs uz Latvijas Republiku ir atvedis ārzemnieku, kura vīzas derīguma termiņš sākas pēc dažām stundām. Pie tam ārzemniekam jāuzrāda vienreizējo vīzu ar salīdzinoši īsu derīguma termiņu (dažas dienas), kas norāda, ka ārzemnieks mēģinājis ieceļot Latvijas Republikā uz vīzas derīguma termiņa sākumu un viņam nav bijusi iespēja izvēlēties citu avioreisu, lai to nenokavētu. Šādos gadījumos Valsts robežsardze neveic ārzemnieka pilnu robežpārbaudi un ļauj ārzemniekam sagaidīt vīzas derīguma termiņa sākumu, atbrīvojot arī pārvadātāju no administratīvās atbildības, kaut gan formāli administratīvā pārkāpuma sastāvs pastāv.

Valsts robežsardze daudzkārt citu līdzīgu administratīvā pārkāpuma lietu ietvaros pārvadātājam ir norādījusi uz minēto Valsts robežsardzes praksi. Tādējādi pārvadātājs zināja, ka konkrētajā gadījumā uz personu nevar attiecināt minētās prakses piemērošanu.

Līdz ar to Valsts robežsardze norāda, ka atsevišķos nestandarta gadījumos LAPK 21.pantā minētais regulējums praksē tiek piemērots, izvērtējot administratīvā soda samērīgumu, tomēr šādai atkāpei no LAPK 114.^{2} panta piemērošanas ir jābūt pamatotai ar īpašiem, uzrādāmiem un pārliecinošiem argumentiem, kuru pierādīšanas pienākums ir pārvadātāja kompetence. Līdzīgu secinājumu izdarījusi Apgabaltiesa lietā Nr.A42702809 [sk. arī Administratīvās apgabaltiesas (turpmāk – Apgabaltiesa) 2011.gada 10.oktobra sprieduma lietā Nr.A42702809 [13] punktu].

Konkrētajā gadījumā pieteicējs šādus pārliecinošus argumentus nav sniedzis un nav uzrādījis. Pieteicējs nav pamatojis, kādi ir bijuši „nestandarta" vai „īpašie" apstākļi uz kā pamata pārvadātājs ir atkāpies no Imigrācijas likuma 21.pantā ietvertās prasības pārvadāt tikai tādas personas, kurām ir ieceļošanai Latvijas Republikā derīgi dokumenti. Pie tam pārvadātājs arī pirms pārvadāšanas varēja sazināties ar Valsts robežsardzi un lūgt izvērtēt konkrēto gadījumu un saņemt atļauju vai atteikumu pārvadāt minēto personu, ko viņš nav veicis.

Valsts robežsardze norāda, ka konkrētajā gadījumā nav konstatēti kādi īpaši apstākļi, kuru dēļ pieteicējs būtu varējis uzskatīt, ka ieceļojušajai personai būtu bijis pamats pieprasīt un saņemt vīzu, tikai ierodoties Latvijā, un pieteicējs uz šādu apstākļu esamību nevarēja paļauties. Uz minētajiem secinājumiem norādījusi arī Apgabaltiesa spriedumā lietā Nr.A42779108 [sk. Apgabaltiesas 2011.gada 24.novembra spriedumu lietā Nr.A42779108. [10.3] punktu].

Ņemot vērā minēto, Valsts robežsardze norāda, ka daudzkārt gan Administratīvā rajona tiesa [sk. piemēram, 2013.gada 24.janvāra spriedumu lietā Nr.142232812; 14.11.2012.gada 14.novembra spriedumu lietā Nr.142178711], gan Apgabaltiesa [sk. piemēram, 2012.gada 9.novembra spriedumu lietā Nr.A42672709; 2012.gada 22.novembra spriedumā lietā Nr.A42760209] un Rīgas apgabaltiesa [sk. piemēram, 2012.gada 10.oktobra spriedumu lietā. Nr.142108210] pie līdzīgiem lietas apstākļiem, kad ārzemniekam vīza izdota jau pēc pārvadātāja izdarītā administratīvā pārkāpuma konstatēšanas, ir atzinusi, ka pārvadātājs ir administratīvi sodāms.

Apgabaltiesa 2012.gada 23.aprīlī sprieduma lietā Nr.A42784308 [8.1.] punktā ir secinājusi (sk. Apgabaltiesa 2012.gada 23.aprīļa sprieduma lietā Nr.A42784308 [8.1.] punktu), ka: „ (...) apstāklis, ka persona ielaista valstī, viens pats nevar kalpot par pamatu, lai atbrīvotu pārvadātāju no atbildības.

Valsts robežsardzes viedoklim līdzīgu nostāju par LAPK 21.panta piemērošanu (gadījumos, kad ārzemniekam vīza izsniegta uz robežas jau pēc pieteicēja pārkāpuma konstatēšanas) paudusi Apgabaltiesa, izskatot lietas par pārvadātāja saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 114.^{2} pantu, proti, Apgabaltiesa spriedumā lietā Nr. A42762208 (sk. sprieduma lietā Nr.A42762208 9.lpp. 15.punktu) norādījusi, ka LAPK 272.pants noteic, ka institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Administratīvās apgabaltiesas ieskatā iemesliem, kāpēc pasažierei nebija derīga vīza, un jautājumam par vīzas izsniegšanu uz robežas, nav būtiskas nozīmes konkrētās pārkāpuma lietas pareizā izlemšanā (...).

Līdzīgu nostājusi Apgabaltiesa paudusi arī savā 2011.gada 19.maija spriedumā lietā Nr.A42583008 [13] punktā, kurā norādīts, ka Apgabaltiesas ieskatā katras lietas apstākļi ir vērtējami individuāli, un tas vien, ka persona gala rezultātā tiek ielaista valstī, pats par sevi nenozīmē, ka pārvadātāja pārkāpums ir maznozīmīgs. Vienreizējas vīzas izsniegšana apliecina to, ka konkrētai personai vīza ieceļošanai Latvijā ir bijusi nepieciešama un, pieteicējai ievedot šo personu Latvijā bez atbilstošiem ieceļošanas dokumentiem, tā ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par kuru ir paredzēta atbildība LAPK 114.2 pantā. Turklāt pieteicēja, uzņemoties personas bez atbilstošiem dokumentiem pārvadāšanu uz Latviju, nevarēja paļauties uz to, ka Robežsardze vēlāk, pēc tam, kad pieteicēja personu bez atbilstošiem dokumentiem Latvijā jau ir ievedusi, atzīs par iespējamu personu ielaist valstī, (...) izvērtējot īpašus ar personu saistītos apstākļus un humānu apsvērumu dēļ

izsniedzot personai vīzu. Apgabaltiesas ieskatā apstākļu sakritība, – tas, ka Valsts robežsardze, izvērtējot īpašus apsvērumus, kas attiecas tieši uz konkrēto personu un ar to saistītajiem apstākļiem, vēlāk atzinusi par iespējamu humānu apsvērumu dēļ ielaist uz laiku personu Latvijā ((...) nolēma izsniegt personai vienreizēju vīzu ieceļošanai Latvijā), nav atzīstams par apstākli, kas norādītu uz pieteicējas pārkāpuma maznozīmīgumu.

Tādējādi Apgabaltiesa secinājusi, ka konkrēto lietu ietvaros nav jāizskata jautājums par vīzas izsniegšanu uz robežas, ja pieteicējs atvedis ārzemnieku bez ieceļošanai nepieciešamajiem dokumentiem un citiem pierādījumiem, kas apliecina steidzīgu nepieciešamību ieceļot u.c. normatīvajos aktos noteiktos apstākļus.

Līdz ar to LAPK 21.panta normu piemērošana būtu samērīga tikai tajos gadījumos, kad pārvadātājam ir bijis skaidri zināms, ka Valsts robežsardze akceptēs ārzemnieka ieceļošanu pirms lidojuma un izdos vīzu uz robežas.

[4.8] Izvērtējot soda samērīgumu, jāņem vērā, ka jebkādi personas tiesību ierobežojumi pieļaujami tikai nolūkā sasniegt likumdevēja noteikto mērķi.

Saskaņā ar LAPK 22.pantu (Administratīvā soda mērķis) administratīvais sods ir atbildības līdzeklis, kas tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī, lai tiesību pārkāpējs un citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Tiesu praksē secināts, ka atbilstoši LAPK 32.panta otrajai daļai, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Ievērojot minētajās tiesību normās noteikto, secināms, ka gadījumā, ja persona ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu (ir konstatēts administratīvā pārkāpuma izdarīšanas fakts), institūcijai (amatpersonai), kas ir pilnvarota izlemt lietu, ievērojot LAPK 32.panta otrajā daļā un 21.panta pirmajā daļā noteikto, ir jāizvērtē konkrētās lietas apstākļi un atbilstoši tiem jāpieņem lēmums par soda uzlikšanu vai, ja pārkāpums ir atzīstams par maznozīmīgu, par pārkāpēja atbrīvošanu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu. Šī principa ievērošanu nodrošina tiesību piemērotājs, kas ir pilnvarots pieņemt lēmumu pārkāpuma lietā.

Konkrētajā gadījumā uz pārkāpuma izdarīšanas brīdi ir konstatējams, ka pārvadātājs ir veicis virkni pasākumus lai samazinātu administratīvo pārkāpumu atkārtošanos.

Taču administratīvās lietas ietvaros ir konstatēts, ka līdzīgas kategorijas pārkāpums, piemēram, gada laikā izdarīts 2012.gada 19.decembrī (administratīvā pārkāpuma lieta Nr.829-900-AA066868), kopumā uz administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdi 34 pārkāpumi viena gada laikā, kas salīdzinājumā ar 2010.gadu un 2011.gadu (2010.gadā vidēji pārvadātājs izdarījis 80-95 pārkāpumiem gada laikā) ir uzskatāms par būtisku samazinājumu.

Ne persona, ne pārvadātājs, pirms personas mēģinājuma ieceļot Latvijas Republikā, sākotnēji robežpārbaudes laikā nenorādīja uz īpašiem ārkārtas apstākļiem kā rezultātā personai būtu nepieciešams ieceļot Latvijas Republikā, un Valsts robežsardze būtu tiesiska izskatīt jautājumu par vīzas izsniegšanu uz robežas, un atļaut personai ieceļot Latvijas Republikā.

No LAPK 114.^{2}panta satura ir nepārprotami secināms, ka tās vispārējais mērķis ir nepieļaut nelegālo imigrāciju, turklāt iespējami mazināt un secīgi novērst nelegālajai imigrācijai labvēlīgu apstākļu pastāvēšanu. Tas izriet arī no Direktīvas. Atbilstoši Direktīvas preambulai, lai efektīvi apkarotu nelegālo imigrāciju, svarīgi, lai visas dalībvalstis ieviestu noteikumus, ar ko nosaka saistības pārvadātājiem, kuri ieved ārzemniekus dalībvalstu teritorijā. Turklāt, lai efektīvi apkarotu nelegālo migrāciju, prasības nelegālās imigrācijas novēršanai ir ne tikai jāievieš, bet arī precīzi jāievēro migrācijas noteikumi, nepieļaujot atkāpes, ja vien situācija nav ārkārtēja (nestandarta).

Tiesu praksē ir atzīts, ka nelegālā migrācija un migrācijas plūsmas palielināšanās ir visaptveroša kopējās Eiropas Savienības telpas problēma. Cita starp tādēļ jautājums par nelegālās imigrācijas apkarošanu un migrācijas plūsmas ierobežošanu, nosakot pārvadātājam atbildību par personu bez derīgiem ieceļošanas dokumentiem atvešanu uz kādu no Eiropas Savienības dalībvalstīm, tiek risināts pārnacionālā līmenī. Eiropas Savienības dalībvalstu atrašanās vienotā teritoriālā telpā pieļauj netraucētu ceļošanu Eiropas Savienības teritorijās un iekšējo robežu šķērsošanu. Tieši tādēļ ir būtiski kontrolēt Eiropas Savienības ārējo robežu, tostarp ierobežot nelegālās migrācijas plūsmas koncentrēšanos uz Eiropas Savienības ārējās robežas.

Air Baltic sodīšanas mērķis ir minimizēt nelegālo imigrāciju un ilgtermiņā nodrošināt, ka nelegālās migrācijas plūsmas samazinās. Judikatūrā ir atzīts par pamatotu secinājums, ka pastiprināta migrācijas plūsma un nelegālo ieceļotāju atrašanās uz Eiropas Savienības dalībvalstu ārējās robežas pastiprina attiecīgās valsts drošības apdraudējumu, turklāt rada valstij papildus slodzi, tērējot dažādus resursus, lai novērstu bez dokumentiem atceļojušās personas atvešanas sekas. Līdz ar to pārvadātājam faktiski ir milzīga loma nelegālās migrācijas plūsmas ierobežošanā.

Kā iepriekš tika minēts, prasība pati par sevi, ka personai ir jābūt noteiktiem ieceļošanas dokumentiem nav tikai formālisms. Papildus jānorāda, ka noteiktā ieceļošanas dokumentu pārbaudes kārtība valstij ļauj kontrolēt valstī ieceļojošo vai to šķērsojošo personu migrācijas plūsmas, pārbaudot katras personas identitāti un iespējamo nelegālās imigrācijas un citu risku apdraudējumu.

Air Baltic rīcībā nav un nevar būt ziņas par konkrēto personu, kas tiek ievesta Latvijas Republikā. Tādēļ tas ir valsts drošības jautājums maksimāli izvairīties no tādu personu atvešanas, kuru ieceļošana Latvijas Republikā nav atļauta.

Vīzu izsniegšana atbilstoši Vīzu kodeksa notiek, stingri pārbaudot ziņas par potenciālo vīzas saņēmēju, ieceļošanas mērķi un termiņu, kādā personai būs nepieciešams atrasties vīzas izdevējvalstī, kā arī citas ziņas, kas ļauj izvērtēt vīzas pieteikuma iesniedzēja patiesos ieceļošanas nodomus, tostarp arī spējas (naudas līdzekļu apmērs, apmešanās vieta) vīzas derīguma termiņa laikā atrasties mērķa valstī.

Apstāklis, ka personai nav vīza un nav arī uzturēšanās atļauja, nozīmē to, ka personai nav atļaujas šķērsot tās valsts robežu, kura vīzu nav izdevusi. Pārvadātājam ir pienākums ar vislielāko rūpību pārliecināties par pasažiera tiesisko spēju ceļot uz izvēlēto galamērķi. Ja pārvadātājs šo pienākumu nevēlas vai nespēj izpildīt, pārvadātājs ir atbildīgs par pieļauto prettiesisko rīcību. Turklāt situācijā, kad personai nav derīga vīza ieceļošanai Latvijas Republikā, to ir vienkārši konstatēt.

Līdz ar to pārvadātāja atbrīvošana no administratīvās atbildības būtu nesamērīga ar nepieciešamību sasniegt normas vispārējo mērķi. Pie tam no Administratīvās apgabaltiesas prakses izriet atziņa, ka pārkāpuma maznozīmīguma atzīšanai nepietiek ar apstākli, ka pārkāpuma rezultātā nav radušās negatīvas sekas.

Konkrētajā gadījumā administratīvais sods tiek piemērots ar noteiktu mērķi, proti, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā. Tāpat arī, lai ne tiesību pārkāpējs, nedz citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Ņemot vērā minēto, Valsts robežsardzes ieskatā, konkrētajā lietā LAPK 21.panta regulējums nav piemērojams, un administratīvā soda piemērošana ir samērīga. Līdz ar to nepamatots ir iesniedzēja arguments, ka naudas sods nav samērīgs un neatbilst likuma mērķim.

[4.9] Par samērīguma principa mērķi var uzskatīt valsts varas ierobežošanu indivīda tiesību un leģitīmo interešu vārdā.

Samērīguma princips ir jāievēro, lai indivīda tiesību ierobežojums nepārsniegtu sabiedrības ieguvumu. Samērīguma principu visbiežāk pielieto, izdarot lietderības apsvērumus.

Tomēr Lēmums nav administratīvais akts un tiek pamatots ar imperatīvām normām, proti, IL 21.pantu un LAPK 114.^{2}pantu, un tāpēc lietderības apsvērumi Lēmumā nav jānorāda.

Valsts robežsardze norāda, ka samērīguma principu it sevišķi piemēro gadījumos, kad ar valsts pārvaldes rīcību tiek ierobežotas personu pamattiesības, kuras ir noteiktas Satversmē. Izskatāmajā gadījumā ar Lēmumu netika ierobežotas personu pamattiesības, jo ar minēto administratīvo aktu uzlikts sods juridiskajai personai, līdz ar ko personu pamattiesības nav aizkārtas un pārkāpt samērīguma principu attiecībā uz personu privāttiesībām nav iespējams.

Samērīguma principa piemērošanu primāri jau nodrošināja likumdevējs izdodot kādu konkrētu tiesību normu, izskatāmajā gadījumā Direktīvas 4.pantu un LAPK 114.^{2}pantu. Neskatoties uz to, ka likumdevējs jau ir vērtējis soda samērīgumu, Valsts robežsardze, piemērojot administratīvo sodu sankcijas ietvaros, ņem vērā samērīguma principu.

Izvērtējot, vai piemērotais sods uzskatāms par samērīgu un atbilstošu izdarītajam pārkāpumam, Valsts robežsardze uzskata, ka piemērotais administratīvais naudas soda lielums būtu atkārtoti izvērtējams, ņemot vērā to, ka iesniedzējs atzinis administratīvo pārkāpumu un pieļauto administratīvo pārkāpumu skaits ir būtiski samazināts.

Air Baltic piemērots naudas sods Ls 2300,00 apmērā, ņemot vērā, ka minimālais sods, kas paredzēts attiecīgā panta sankcijā ir Ls 1700,00 par vienu personu, bet maksimālais Ls 2800,00.

Lēmuma konstatējošajā daļā norādīts, ka Valsts robežsardzes Rīgas pārvalde, nosakot sodu pārvadātājam ņēmusi vērā izdarītā pārkāpuma raksturu (pārvadātājs nav pievērsis pienācīgu uzmanību pārvadātā ārzemnieka vīzas derīguma termiņam) un atbildību pastiprinošais apstāklis, kas norāda uz pārvadātāja nepienācīgu kontroli, lai turpmāk nepieļautu šādu pārkāpumu atkārtotu izdarīšanu, tādējādi konkrētajā gadījumā nav piemērojams LAPK 114.^{2}panta sankcijā norādītais minimālais sods.

Jāņem vērā arī tas, ka naudas sodu uzlikšana nav likuma mērķis. Likuma (LAPK 22.pantā) mērķis ir audzināt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī, lai tiesību pārkāpējs un citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Tādējādi naudas soda piemērošana ir audzinoša rakstura piespiedu līdzeklis, kas motivē pārvadātāju rīkoties un novērst pārkāpumu atkārtošanos.

Tā kā pārvadātājs ar savu darbību jau ir uzrādījis pozitīvus rezultātus administratīvo pārkāpumu skaita samazināšanā, Valsts robežsardze uzskata, ka konkrētajos apstākļos uzliktais Air Baltic naudas sods ir samazināms no Ls 2300,00 uz Ls 1700,00.

Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka gada laikā no pārkāpuma izdarīšanas pārvadātājs ir atkārtoti administratīvi sodīts par līdzīga pārkāpuma izdarīšanu, un konkrētais gadījums nevarēja rasties pārvadātāja tiesību normas nepareiza traktējuma rezultātā, kā arī nav citi apstākļi, kas varētu attaisnot iesniedzēja rīcību atvedot personu bez nepieciešamajiem dokumentiem, pārvadātājam nav piemērojams LAPK 21.panta regulējums.

Air Baltic saukšana pie administratīvās atbildības, piemērojot naudas sodu, ir personas disciplinēšana, lai turpmāk šādi pārkāpumi netiktu izdarīti un, eventuālo pārkāpumu rezultātā, nerastos sabiedrībai kaitīgas sekas.

Piemērojot administratīvo sodu, tiek veicināta sabiedriskās kārtības nodrošināšana un stiprināta uzticēšanās skaidriem un pārskatāmiem Eiropas Savienības legālās migrācijas noteikumiem.

[4.10] Saskaņā ar LAPK 1.pantu administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevums ir aizsargāt sabiedrisko iekārtu, īpašumu, pilsoņu sociāli ekonomiskās, politiskās un personiskās tiesības un brīvības, kā arī komersantu, iestāžu un organizāciju tiesības un likumīgās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, valsts un sabiedrisko kārtību, nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā,

ieaudzināt viņos cieņas pilnu attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcieņu, pret sadzīves noteikumiem, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā. Šā uzdevuma realizēšanai LAPK nosaka, kāda darbība vai bezdarbība atzīstama par administratīvo pārkāpumu, kādu administratīvo sodu, kāda institūcija (amatpersona) un kādā kārtībā var uzlikt personai, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu.

Saskaņā ar LAPK 9.panta pirmo daļu par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Saskaņā ar LAPK 22.pantu administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Saskaņā ar LAPK 32.panta pirmo un otro daļu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Izvērtējot LAPK 33. un 34.pantu Lēmumā konstatēts, ka nepastāv atbildību mīkstinoši apstākļi un, ka pastāv atbildību pastiprinošs apstāklis, proti, gada laikā atkārtoti izdarīts līdzīgs pārkāpums, par kuru persona jau administratīvi sodīta, kā arī secināja šinī lēmumā izklāstītos apstākļus. Tādējādi Valsts robežsardze uzskata, ka Lēmumā piemērotais soda mērs ir grozāms.

[4.11] Ar 2013.gada 17.aprīļa lēmumu Nr.62 (lietas 28.-29.lapa) nolēma izlabot pārrakstīšanās kļūdu 2013.gada 11.aprīļa lēmumā Nr.52, aizstājot lēmuma konstatējošās daļas 10.punktā vārdus „Valsts robežsardze uzskata, ka konkrētajos apstākļos uzliktais naudas sods ir samazināms no Ls 2300,00 uz Ls 1800,00 ar vārdiem „Valsts robežsardze uzskata, ka konkrētajos apstākļos uzliktais naudas sods ir samazināms no Ls 2300,00 uz Ls 1700,00".

Izteikt lēmuma nolēmuma daļas 1.punktu šādā redakcijā: „Grozīt Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes 2013.gada 27.februāra lēmumā administratīvā pārkāpuma lietā Nr.829-900-AA060893 noteikto sodu no Ls 2300,00 uz Ls 1700,00.

[5] Par Iestādes lēmumu Air Baltic iesniedza sūdzību, lūdz to atcelt turpmāk norādīto iemeslu dēļ (lietas 7.-13.lapa).

Ar Valsts robežsardzes 2013.gada 11.aprīļa lēmumu Nr.52 „Par soda mēra grozīšanu administratīvā pārkāpuma lietā" Valsts robežsardze nolēma grozīt ar Sākotnējo Lēmumu noteikto soda mēru Ls 2300,00 uz Ls 1700,00 .

[5.1] Air Baltic norāda, ka lēmumā nevērtētie ir neizvērtēti sekojoši būtiski apstākļi. Valsts robežsardze Lēmumā nav pievērsusi jebkādu uzmanību apstākļiem, kas

mīkstina Air Baltic atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Air Baltic ieskatā pārkāpumu var atzīt par maznozīmīgu un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Lēmumā nav pēc būtības nedz norādīts, nedz vērtēts, kā lēmums administratīvā pārkāpuma lietā Nr.829-900-AA066868 ļāvis nonākt līdz secinājumam, ka tas ir nesaraujami saistīts ar to, ka norāda uz pārvadātāja nepienācīgu kontroli, lai turpmāk nepieļautu šādu pārkāpumu atkārtotu izdarīšanu.

Lēmumā nav pamatots, kā lēmums administratīvā pārkāpuma lietā Nr.829-900-AA066869, kurš ir pārsūdzēts, var tikt vērtēts kā atbildību pastiprinošs apstāklis.

Lēmumā nav pēc būtības nedz norādīts, nedz vērtēts, kāda nozīme ir tam, ka Personai bijusi izsniegta vīza /numurs/, un kāpēc šāds apstāklis nesaraujami norāda uz to, ka Persona ir nelegālo imigrāciju veicinoša, un ka šādi apstākļi norāda nevis uz reāli nelegālo imigrāciju, bet gan tikai uz atsevišķu trūkumu dokumenta izmantošanā.

[5.2] Lēmums par naudas soda samazināšanu no Ls 2100 uz Ls 1700 ir balstīts, ņemot vērā tādus apstākļus, kuri nebija ņemti vērā sākotnējā Lēmumā, taču noteiktais sods nebūtu atzīstams par samērīgu, samērojot to ar konstatēto pārkāpumu. Air Baltic turpina uzturēt Valsts robežsardzes priekšniekam iesniegtajā sūdzībā norādītos apstākļus, kā arī sīkāk pamato ar tālāk norādīto.

[5.3] LAPK 274.panta pirmās daļas 6.punktā ir noteikts, ka lēmumā administratīvā pārkāpuma lietā, cita starpā, norāda faktisko un tiesisko apstākļu konstatējumu (norāda pierādījumus, uz kuriem pamatoti secinājumi, un argumentus, uz kuru pamata pierādījumi noraidīti). Administratīvā procesa likuma 67.panta otrās daļas 6.punkts nosaka pienākumu norādīt administratīvā akta pamatojumu, it sevišķi ietverot lietderības apsvērumus (65. un 66.pants).

Sūdzības iesniedzējs pārsūdz Lēmumu tādā apjomā, kas attiecas uz soda nesamazināšanu, ņemot vērā IL 21.panta pirmās daļas un otrās daļas noteikumus, kā arī konkrētās lietas apstākļu izvērtējumu LAPK 21.panta, 26.panta, 33.panta un $114.^{2}$panta kontekstā.

LAPK $114.^{2}$pants nosaka: „Par tādu valstu pilsoņu pārvadāšanu, kuras nav Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis, no šīm valstīm uz Latvijas Republiku, ja minētajām personām nav Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai nepieciešamo ceļošanas dokumentu un ja to veicis pārvadātājs ar jūras, gaisa vai sauszemes transportu, uzliek naudas sodu fiziskajām vai juridiskajām personām no tūkstoš septiņsimt latiem līdz divtūkstoš astoņsimt latiem par katru pārvadāto personu.”

LAPK 33.panta pirmās daļas pirmais un otrais punkts nosaka: „Atbildību par administratīvo pārkāpumu mīkstina šādi apstākļi:

1) ja vainīgais vaļsirdīgi nožēlojis izdarīto;

2) ja vainīgais novērsis pārkāpuma kaitīgās sekas, labprātīgi atlīdzinājis zaudējumu vai novērsis nodarīto kaitējumu.”

LAPK 33.panta otrā daļa nosaka: „Institūcija (amatpersona), kas izlemj administratīvā pārkāpuma lietu, var atzīt par mīkstinošiem arī apstākļus, kuri likumā nav minēti.” LAPK 26.pants nosaka naudas sodu maksimālo robežu. Tāpat šis pants nosaka arī to, ka minimālais sods, ko uzliek par administratīvajiem pārkāpumiem, ir viens lats.

LAPK 21.pants nosaka: „Ja ziņas par administratīvo pārkāpumu ir pietiekamas, lai konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kurai piekritīga lietas izskatīšana, ir tiesīga neuzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību vai izbeigt uzsākto lietvedību un atbrīvot personu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.”

Lēmumā nav pamatots, kādu konkrētu apdraudējumu ir radījusi konkrētā persona. Ņemot vērā minētos apsvērumus, ir pamats uzskatīt, ka Lēmumā noteiktais naudas sods nav samērīgs un neatbilst iecerētajam mērķim.

[5.4] IL 21.panta pirmajā daļā, uz kuru ir atsauce Lēmumā, ir noteikts: „Pārvadātājs pārliecinās par to, ka ārzemniekam, kuru tas pārvadā, ir ieceļošanai Latvijas Republikā nepieciešamie dokumenti.”

Lēmumā nav ņemts vērā, ka IL 21.panta otrajā daļā ir noteikts: „Pēc Valsts robežsardzes amatpersonas pieprasījuma pārvadātājs, kas ārzemnieku nogādājis līdz Latvijas Republikas valsts robežai vai Latvijas Republikā, nogādā ārzemnieku atpakaļ valstī, no kuras viņš atvests, vai valstī, kas izsniegusi ceļošanas dokumentu,

vai jebkurā citā valstī, kurā ārzemnieka ieceļošana ir garantēta, ja:

1) pieņemts lēmums par atteikumu ārzemniekam ieceļot Latvijas Republikā;

2) nākamais pārvadātājs, kuram jānogādā galamērķa valstī vai nākamajā valstī ārzemnieks, kas šķērso Latvijas Republikas teritoriju tranzītā, atsakās to darīt;

3) ārzemniekam, kas šķērso Latvijas Republikas teritoriju tranzītā, galamērķa valsts vai nākamā valsts atsaka ieceļošanu un nosūta viņu atpakaļ uz Latvijas Republiku."

Air Baltic ieskatā IL 21.panta pirmajā daļā noteiktais pārvadātāja pienākums pārliecināties par to, ka ārzemniekam, kuru tas pārvadā, ir ieceļošanai Latvijas Republikā nepieciešamie dokumenti, nav skatāms atrauti no IL 21.panta otrajā daļas.

Līdz ar to nav pamatots Lēmumā izdarītais secinājums, ka minētais pārkāpums būtu tik nopietns, lai par to piemērotu naudas sodu lēmumā norādītajā apmērā.

Air Baltic ir novērsis pārkāpuma kaitīgās sekas, labprātīgi atlīdzinājis zaudējumu vai novērsis nodarīto kaitējumu.

Sūdzības iesniedzējs apliecina, ka dara visu un turpinās darīt visu iespējamo, lai netiktu pārvadāti pasažieri, kuriem nav derīgu ceļošanas dokumentu un vēlas ar Valsts robežsardzi sadarboties, nepieļaujot tādu ārzemnieku iebraukšanu valstī, kuri nespēj izpildīt likuma prasības. Sūdzības iesniedzēja ieskatā daudz efektīvāks līdzeklis problēmas risinājuma būtu nevis naudas sods, bet gan IL 21.panta otrajā daļā noteikto pienākumu izpilde.

IL 21.panta otrajā daļā noteikto pienākumu izpilde arī būtu daudz atbilstošāka samērīguma principam.

Administratīvā procesa likuma 66.pants nosaka: Apsverot administratīvā akta izdošanas vai tā satura lietderību (65.pants), iestāde lemj:

1) par administratīvā akta nepieciešamību, lai sasniegtu tiesisku (leģitīmu) mērķi;

2) par administratīvā akta piemērotību attiecīgā mērķa sasniegšanai;

3) par administratīvā akta vajadzību, tas ir, par to, vai šo mērķi nav iespējams sasniegt ar līdzekļiem, kuri mazāk ierobežo administratīvā procesa dalībnieku tiesības vai tiesiskās intereses;

4) par administratīvā akta atbilstību, salīdzinot privātpersonas tiesību aizskārumu un sabiedrības interešu ieguvumu un ņemot vērā, ka privātpersonas tiesību būtisku ierobežošanu var attaisnot tikai ievērojams sabiedrības ieguvums.

Satversmes tiesa lietā Nr. 2006-41-01, lēmuma 14.punktā norāda: „Nav pamatots (..) viedoklis, ka samērīguma princips ir jāievēro tikai tad, ja likumā tas tieši ir pateikts. Apstrīdētās normas gan neparedz tiesības izdarīt lietderības apsvērumus, tomēr neatbrīvo valsts pārvaldi no pienākuma ievērot samērīguma principu."

Ņemot vērā minētos apsvērumus, ir pamats uzskatīt, ka Lēmumā noteiktais naudas sods nav samērīgs un neatbilst iecerētajam mērķim.

[5.5] Lēmumā norādītie faktiskie apstākļi neliecina par apdraudējumu Latvijas Republikas migrācijas politikas interesēm.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka, ņemot vērā konkrētās administratīvās lietas apstākļus, piemērojams LAPK 21.pants, atzīstot ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs, tādējādi izbeigt uzsākto lietvedību un atbrīvot personu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Tieši konkrētās lietas apstākļi, nevis vispārēji nosacījumi par pārkāpuma formālajām pazīmēm, ir jāvērtē, lai izdarītu pamatotus secinājumus par pārkāpuma bīstamību. Izvērtējot konkrētos apstākļus, ir jāizvērtē, vai piemērotais administratīvais sods ir samērīgs ar izdarīto pārkāpumu. Administratīvā apgabaltiesa 2011.gada 25.marta spriedumā lietā Nr.A42759908 norāda: „Kaut arī LAPK 114.^{2}panta sastāvs konstruēts kā formāls administratīvā pārkāpuma sastāvs, proti, šīs normas sastāvs satur tikai tādas pazīmes, kas raksturo pašu prettiesisko darbību neatkarīgi no kaitīgo seku iestāšanās fakta, apgabaltiesas ieskatā, konkrētajā gadījumā iespējamās sekas ir vērtējamas un ņemamas vērā, lai varētu novērtēt izdarītā pārkāpuma raksturu, kas savukārt ir viens no nepieciešamajiem apstākļiem, kas noskaidrojams, uzliekot sodu."

Lēmumā konstatētais pārkāpums ir atzīstams par maznozīmīgu. Tādējādi Lēmums ir atceļams un administratīvā pārkāpuma lieta ir izbeidzama. airBaltic nepiekrīt, ka naudas sods par šādu pārkāpumu Ls 2100,00 apmērā būtu atzīstams par samērīgu un atbilstošu. Tam piekrīt arī Valsts robežsardzes priekšnieks, samazinot soda apmēru. Tomēr airBaltic uzskata, ka arī Ls 1700,00 soda apmērs ir pārāk liels. Lietā esošie dokumenti neliecina, ka pieļautais pārkāpums varētu radīt kādu esošu vai potenciālu apdraudējumu Latvijas valsts migrācijas politikas interesēm.

Valsts robežsardzei, izvērtējot Air Baltic pienākumu pārliecināties par ieceļošanai Latvijas Republikā nepieciešamo dokumentu detaļām, ir zināma rīcības brīvība. Gadījumos, kad pienākumu izpildīt ir apgrūtinoši no airBaltic neatkarīgu apstākļu dēļ, jāvērtē pienākuma būtību pretstatā likuma panta gramatiskajai redakcijai LAPK tekstā.

Valsts robežsardzes lēmumi administratīvo pārkāpumu lietās par IL 21.panta pirmās daļas noteikumu pārkāpumiem apliecina nepieciešamību rūpīgi izvērtēt katru gadījumu un tā būtību.

[5.6] Pieņemot Lēmumu, Valsts robežsardzei jārealizē labas valsts pārvaldības principu, jo īpaši ņemot vērā IL 21.panta otro daļu- airBaltic lidmašīnu apkalpošanas kārtību starptautiskajās lidostās nosaka starp airBaltic un lidostu noslēgtais Standarta līgums par virszemes apkalpošanu un tā pielikumi (turpmāk – Standarta līgums).

Standarta līguma Pielikumā B-1/1 ir noteikts, ka šim pielikumam pilnībā piemērojami Starptautiskās gaisa transporta asociācijas izdotais 2003.gada Standarta līgums par virszemes apkalpošanu un tās Pielikuma A noteikumi (turpmāk tekstā šī līguma starptautiskais apzīmējums – SGHA līgums) tā, it kā tie būtu pilnībā ietverti minētajā Standarta līgumā.

SGHA 2003.gada līguma Pielikuma A 2.2.4.punkts nosaka, ka lidostas darbinieki pēc savstarpējas vienošanās pārbauda aviopasažieru ceļošanas dokumentus – pases, vīzas un citus dokumentus, bet neuzņemas par to nekādu atbildību.

Tādejādi Air Baltic nav nekādu iespēju pārbaudīt, vai pasažierim ir ieceļošanai Latvijas Republikā nepieciešamie dokumenti, ne pasažierim reģistrējoties lidojumam, ne pasažierim atstājot izlidošanas terminālu, jo saskaņā ar minēto SGHA līgumu to uzņemas lidostas darbinieki.

Air Baltic nav iespēju arī regresa kārtībā piedzīt Valsts robežsardzes uzliktos naudas sodus no lidostas, jo to neatļauj minētais SGHA līgums.

Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 29.jūnija spriedumā lietā Nr.142240611 norādīts: „Nav apšaubāms, ka Pieteicējas pārvadājumu īpatsvars starptautiskajos pārvadājumos ir pārāk niecīgs, lai Pieteicēja varētu panākt papildus vienošanās slēgšanu pie lidostu apkalpošanas standartlīgumiem vai paredzēt šajos līgumos sadarbības partneru atbildību par nepienācīgu dokumentu pārbaudi atbilstoši Latvijas normatīvo aktu prasībām".

Teorētiski Air Baltic var pārbaudīt, vai pasažierim ir ieceļošanai Latvijas Republikā nepieciešamie dokumenti, pasažierim iekāpjot lidmašīnā, taču praktiski tas nav iespējams.

Teorētiski Air Baltic var pārbaudīt, vai pasažierim ir ieceļošanai Latvijas Republikā nepieciešamie dokumenti lidojuma laikā, taču ja arī šāda pārbaude tiktu veikta un būtu konstatēts, ka kādam pasažierim nav nepieciešamo dokumentu, Air Baltic nevarētu neielaist šo pasažieri lidostas „Rīga" teritorijā. Līdz ar to, ņemot vērā IL 21.panta otrajā daļā noteikto procedūru, kopsakarā ar IL 21.panta pirmo daļu, jāvadās no labas valsts pārvaldības principa.

Administratīvā procesa likuma 12.pants nosaka: „Iestāde un tiesa, piemērojot tiesību normas, apsver, vai privātpersonai nelabvēlīgs administratīvais akts vai faktiskā rīcība ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai aizsargātu citu privātpersonu tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību vai tikumību."

Sūdzības iesniedzējs izpildīja savu pārvadātāja pienākumu, noslēdzot līgumu ar lidostu, lai nodrošinātu, ka lidostas darbinieki pārbaudīs ceļošanas dokumentu esamību katram pasažierim. Līgumus ar atsauci uz SGHA Standarta līgumiem par zemes operāciju apkalpošanu airBaltic ir noslēgusi gandrīz ar visām lidostām, uz kurām lido Air Baltic lidmašīnas.

Tas liecina, ka tāda ir vispārpieņemtā starptautisko lidojumu prakse. Lidostas līgumos ar aviosabiedrībām vēlas atsaukties uz minētajiem SGHA Standarta līgumiem par virszemes apkalpošanu tādēļ, ka šie līgumi definē standarta jēdzienus gaisa satiksmē un nosaka standarta procedūras lidmašīnu apkalpošanā.

Savukārt konkrētie līgumi starp lidostu un aviosabiedrību nosaka virkni tehnisku un finansiālu nosacījumu attiecīgās aviosabiedrības lidmašīnu apkalpošanā konkrētajā lidostā. Air Baltic atliek vienīgi paļauties uz to, ka lidostas darbinieki, pārbaudot pasažieru dokumentus reģistrācijas brīdī, pildīs savus pienākumus ar pienācīgu rūpību.

Subjektīvie apstākļi ir lidostas darbinieku un pasažiera izpratne par to, vai pasažiera dokumenti ir derīgi ieceļošanai Latvijas Republikā.

Air Baltic noslēdza līgumu ar lidostu, lai nodrošinātu, ka lidostas darbinieki pārbaudīs ceļošanas dokumentu esamību katram pasažierim. Tajos gadījumos, kad

lidostas darbinieki ir pieļāvuši paviršību, sūdzības iesniedzējam nav nekādu iespēju par to uzzināt, pirms persona ar ieceļošanai nederīgiem dokumentiem nav ieradusies Rīgā. Līdz ar to IL 21.panta otrās daļas noteikumos paredzētā sadarbība ar Valsts robežsardzi ir būtiska.

[6] Tiesā nav saņemti pušu rakstveida paskaidrojumi.

Motīvu daļa

[7] Izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, tiesa secina, ka sūdzība nav pamatota un ir noraidāma.

[8] LAPK 289.^{13}panta trešā daļa nosaka, ka ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Novērtējusi pārsūdzēto lēmumu, tiesa atzīst, ka tajā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, iestāde ir pareizi, vispusīgi un pilnīgi novērtējusi iepriekš norādītos pierādījumus, līdz ar to tiesa pievienojas iestādes motivācijai un izvērstāku argumentu izklāstu šajā sakarā nenorāda. Lēmums atbilst LAPK noteikumiem, izdots ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus un materiālo tiesību normas, tādēļ tiesai nav pamata to atcelt.

Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka sūdzības iesniedzēja darbībās ir saskatāmi visi LAPK 114.^{2}pantā paredzētie pārkāpuma sastāvu veidojošie elementi.

[9] Par sūdzības iesniedzēja norādītajiem argumentiem sūdzībā, tiesa papildus norāda.

[10] Air Baltic piemērots naudas sods Ls 1700,00 apmērā par administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta LAPK 114.^{2}pantā.

Lietā nav strīda par to, ka 2013.gada 8.februārī akciju sabiedrība Air Baltic ar avioreisu BT - 413 (Minska – Rīga) uz Latvijas Republiku atveda Baltkrievijas pilsoni /pers. C/, dzimušu /datums/, kas uzrādīja Baltkrievijas pilsoņa pasi Nr./numurs/ (derīguma termiņš norādīts no 2010.gada 15.decembra līdz 2013.gada 25.aprīlim).

Air Baltic ieskatā pārkāpumu var atzīt par maznozīmīgu un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

[11] Air Baltic uzskata, ka šajā gadījumā ir pamats piemērot LAPK 21.pantu. Savu viedokli sūdzības iesniedzējs pamato ar to, ka līdzīgos gadījumos ar Valsts robežsardzes priekšnieka lēmumu sūdzības iesniedzējs ir atbrīvojams no administratīvās atbildības.

LAPK 21.panta pirmā daļa noteic, ja izdarītais administratīvais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kas pilnvarota izlemt lietu, var atbrīvot pārkāpēju no administratīvās atbildības un aprobežoties ar mutvārdu aizrādījumu.

[12] Tiesa noraida sūdzības iesniedzēja apgalvojumu, ka šajā lietā konstatētais LAPK 114.^{2}panta pārkāpums ir atzīstams par maznozīmīgu.

Konkrētajā lietā persona mēģināja šķērsot Latvijas Republikas valsts robežu lidostas „Rīga" robežkontroles punktā ar pasi, kuras derīguma termiņš par trim mēnešiem nepārsniedza paredzēto uzturēšanās laiku Latvijas Republikā vai citas Šengenas līguma dalībvalsts teritorijā. Papildus persona uzrādīja Šengenas valstu (Igaunijas) „C" kategorijas daudzreizējās vīzas Nr./numurs/ (derīguma termiņš norādīts no 2011.gada 28.februāra līdz 2013.gada 25.janvārim) ielīmi, kuras derīguma termiņš bija beidzies.

Tādējādi persona mēģināja šķērsot Latvijas Republikas valsts robežu lidostas „Rīga" robežkontroles punktā bez vīzas vai uzturēšanās atļaujas Latvijas Republikā vai citu Šengenas valstu teritorijā.

Tiesas ieskatā Air Baltic, kas veic cilvēku pārvadāšanu no ārvalstīm, bija jāzina ceļošanas dokumentu atšķirības un nepieciešamības gadījumā par tām bija jāinformē savi sadarbības partneri, ārvalstu lidostas, lai nepieļautu situāciju, kad kādas personas (ārvalsts lidostas darbinieka) nezināšanas dēļ uz sūdzības iesniedzēja gaisa transporta tiek ielaista persona bez derīgiem ceļošanas dokumentiem.

Līdz ar to tiesa secina, ka šajā gadījumā konstatēto pārkāpumu nevar uzskatīt par maznozīmīgu, lai arī tā rezultātā nav iestājušās negatīvas sekas. Situācijā, kad personai nebija derīgi ceļošanas dokumenti Šengenas zonā, sūdzības iesniedzējas atbrīvošana no administratīvās atbildības būtu nesamērīga. Turklāt, kā atzīts tiesu judikatūrā, administratīvais pārkāpums ir maznozīmīgs, ja, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus (tostarp izdarītā pārkāpuma raksturu un citus lietā būtiskus apstākļus), administratīvā soda uzlikšana par izdarīto pārkāpumu nebūtu lietderīga (sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 12.februāra sprieduma lietā Nr.SKA?15/2009 14.punktu).

Tiesas ieskatā, vērā ir ņemams apstāklis, ka sūdzības iesniedzējs jau ir bijis administratīvi sodīts par līdzīgiem pārkāpumiem gada laikā, tādējādi kopš minēto pārkāpumu konstatēšanas savā darbībā ir pieļāvis līdzīgu pārkāpumu.

Tiesa uzskata, ka sūdzības iesniedzēja izdarītais pārkāpums nav formāls un situācija, kad personai nebija derīgi ceļošanas dokumenti Šengenas zonā, pēc sava rakstura rada būtisku apdraudējumu ar likumu aizsargātajām valsts migrācijas politikas interesēm, un pārkāpuma maznozīmīguma atzīšanai nepietiek ar apstākli, ka pārkāpuma rezultātā nav radušās negatīvas sekas.

[13] Tiesa piekrīt sūdzības iesniedzēja viedoklim, ka tās pieļautie pārkāpumi nav tiešas viņas pašas darbības sekas, bet gan sūdzības iesniedzēja sadarbības partnera, darbinieku pieļautas kļūdas.

Kā jau tiesa vairākās līdzīgās lietās ir atzinusi, juridiskas personas rīcība un atbildība par pieļautajām kļūdām, kas rezultējas pārkāpuma izdarīšanā, vienmēr ir kāda konkrēta cilvēka rīcības sekas.

Tādējādi juridiskai personai nereti jāuzņemas atbildība par to pārstāvošo personu prettiesisko darbību vai bezdarbību. Pārkāpumi gaisa pārvadājumu jomā ir specifiska pārkāpumu grupa, kuru tiešais pārkāpējs faktiski nav pati aviokompānija, bet gan indivīds, kas veic faktisko dokumentu pārbaudi.

Tomēr tiesa ņem vērā to, ka šajā lietā tiesas ieskatā sūdzības iesniedzējs nav darījis visu iespējamo, lai novērstu līdzīgu situāciju atkārtošanos nākotnē.

Izskatāmajā gadījumā ir redzams, ka kļūdu ir pieļāvis Minskas lidostas darbinieks, kurš veica pasažieru dokumentu pārbaudi pirms iekāpšanas pārvadātājas gaisa transporta līdzeklī un nepārliecinājās par to, ka pasažierim, nav derīgi ceļošanas dokumenti Šengenas zonā, tātad, vai nu nav zinājis par to, ka konkrētajā situācijā pasažierim bija nepieciešams saņemt vīzu ieceļošanai, vai arī bija pieļāvis rupju neuzmanību attiecībā uz konkrēto pasažieri.

Jebkurā gadījumā tiesa uzskata, ka sūdzības iesniedzējam bija iespējams par šādu incidentu nekavējoties informēt Minskas lidostas administrāciju un vērst uzmanību uz konkrētās situācijas apstākļiem, lai minimizētu līdzīgu gadījumu atkārtošanos.

Lietā nav ziņu par to, ka Air Baltic būtu šādi rīkojusies. Līdz ar to tiesa ņemot vērā visu augstāk minēto atzīst, ka šajā lietā nav iespējams atzīt izdarīto administratīvo pārkāpumu par maznozīmīgu.

[14] Tiesa vērtē, vai sūdzības iesniedzējam piemērotais administratīvā soda apmērs Ls 1700,00 uzskatāms par samērīgu.

LAPK 114.^{2}panta sankcija ir noteikta amplitūdā no Ls 1700,00 līdz Ls 2800,00 par katru atvesto personu. Iestāde par konkrēto pārkāpumu ir piemērojusi naudas sodu Ls 1700,00 savu nostāju pamatojot ar argumentu, ka sūdzības iesniedzējs šāda veida pārkāpumu izdara ļoti bieži. Lēmumā norādīts, ka noteiktais sods ir atbilstošs, ņemot vērā pārkāpumu biežumu, raksturu un izdarītā pārkāpuma smagumu.

LAPK 32.pants paredz, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar LAPK 22.pantu administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab pārkāpējs, kā arī citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

[15] Tiesa konstatē, ka LAPK 114.^{2}pants attiecas uz ļoti atšķirīgām situācijām – gan tādām, kad atvestajai personai ir ceļošanas dokumenti, taču tie neatbilst visām

normatīvo aktu prasībām, gan tādām, kad pārvadātājs uz Latvijas Republiku ir atvedis personas, kurām nav visu ceļošanas dokumentu (piemēram, ir pase, bet nav vīzas), gan arī tādām, kad personai vispār nav ceļošanas dokumentu.

Šajā lietā pasažieris mēģināja šķērsot Latvijas Republikas valsts robežu lidostas „Rīga" robežkontroles punktu ar pilsoņa pasi, kuras derīguma termiņš par trim mēnešiem nepārsniedza paredzēto uzturēšanās laiku Latvijas Republikā vai citas Šengenas līguma dalībvalsts teritorijā un papildus uzrādīja Šengenas valstu (Igaunijas) „C" kategorijas daudzreizējo vīzu, arī kuras derīguma termiņš bija beidzies

Iestāde ir konstatējusi apstākļus, kas pastiprina atbildību, LAPK 34.panta pirmās daļas 2.punkts (noteic, ka atbildību par administratīvo pārkāpumu pastiprina, ja gada laikā atkārtoti izdarīts līdzīgs pārkāpums, par kuru persona jau administratīvi sodīta), bet nav konstatējusi atbildību mīkstinošos apstākļus.

[16] Tādējādi tiesa atzīst, ka, pastāvot atbildību pastiprinošam apstāklim, naudas sods, kuru iestāde piemēroja sūdzības iesniedzējam, ir atzīstams par samērīgu un pārkāpumam atbilstošu.

[17] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka Valsts robežsardzes 2013.gada 11.aprīļa Lēmums Nr.52 ir tiesisks un pamatots, bet sūdzība noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar LAPK 289.^{12}., 289.^{13}., 289.^{17}., 289.^{18}pantu, tiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Valsts robežsardzes 2013.gada 11.aprīļa lēmumu Nr.52 (labots ar 2013.gada17.aprīļa lēmumu Nr.62).

Noraidīt Air Baltic sūdzību.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā 10 darba dienu laikā no pilna sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas rajona tiesā.

Spriedums sagatavots un pieejams tiesas kancelejā 2014.gada 14.martā.

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Ādamsone-Struža